İslam Konferansı Örgütü (İKÖ) üyesi 57 ülkeye yönelik düzenlenen " İslam Ülkelerinde Mesleki ve Teknik Eğitim Kongresi" 18-20 Haziran 2009 tarihleri arasında İstanbul'da Türk Asya Stratejik Araştırmalar Merkezi (TASAM) tarafından gerçekleştirilmiştir.

Türkiye 'de düzenlenen Kongre'ye; İslam Konferansı Örgütü'ne üye ve gözlemci ülkelerden Bangladeş, Bosna Hersek, Endonezya, Bahreyn, Birleşik Arap Emirlikleri, Fas, Filistin Devleti, İran, Katar Kazakistan, Kuveyt, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, Maldivler Cumhuriyeti, Malezya, Mali, Nijer, Pakistan, Senegal, Somali Cumhuriyeti, Suudi Arabistan, Tayland, Tunus, Ürdün ve Yemen'i temsilen eğitim alanındaki eserleriyle tanınan uzman akademisyenler katılmıştır.

Hükümet temsilcileri olarak "bakan", "bakan yardımcısı", "müsteşar" ve "büyükelçi" düzeyinde çeşitli ülkelerden önemli katılımlar olmuştur. Türkiye Cumhuriyeti Yükseköğretim Kurumu (YÖK), Milli Eğitim Bakanlığı'nın ilgili genel müdürlükleri ve Mesleki Yeterlilik Kurumu (MYK) Kongre'de temsil edilmiştir. İslam Konferansı Örgütü'nü ise merkezi Ankara'da bulunan İslam Ülkeleri İstatistik, Ekonomik ve Sosyal Araştırma ve Eğitim Merkezi (SESRIC) temsil etmiştir.

Kongre'de, ana hatlarıyla, "İslam Ülkelerinde Mesleki ve Teknik Eğitim in Yeri, Problemleri ve Öngörüler", "İslam Ülkelerinde Mesleki ve Teknik Eğitim Stratejileri", "Mesleki ve Teknik Eğitim in Kalkınma ve İstihdam Üzerindeki Etkileri", "İslam Ülkelerinde Mesleki ve Teknik Eğitim Alanında Reform Çabaları", "İslam Ülkelerinde Mesleki ve Teknik Eğitim Müfredatı; Etkileri ve Çözüm Önerileri", "Mesleki Eğitim ve Toplumsal Sorunlar" başlıklı 9 oturum gerçekleştirilmiş ve 40 bilimsel tebliğ sunulmuştur.

İslam Ülkelerinde Mesleki ve Teknik Eğitim Kongresi bu konuda alınmış "ilk inisiyatif" olarak; İslam ülkeleri

nin bugüne kadar elde ettiği kazanım ve tecrübelerin karşılıklı aktarılması ile mesleki ve teknik eğitim alanında İslam ülkeleri arasında gelecek için ortak vizyon belirlenmesine imkan sağlamıştır.

1. Mesleki ve teknik eğitimin İslam ülkelerindeki sosyoekonomik kalkınma ile refah ve huzurun yakalanmasındaki önemi göz önüne alınarak; kamu ve/veya özel bütün ilgili aktörlerin ve sektörlerin politik, idari, entelektüel ve iktisadi mümkün olan her bakımdan kapasitesini işlevsel hale getirmesi ivedi bir zorunluluktur. Çünkü mesleki formasyonu olmayan her birey, hem kendi hayatında mutsuzdur hem de kamu düzeninde ömür boyu taşınan bir yük olarak sürdürülebilir kalkınmayı engellemektedir.

2. Mesleki ve teknik eğitim ve öğretimde arz tabanlı yaklaşımlardan talep tabanlı yaklaşımlara geçilerek iş piyasasının ihtiyaç ve önceliklerine göre bilgi ve becerilerin kazandırılması yönünde bir planlamanın ve kalkınmanın gereği artık tartışmadan ötedir. Bu itibarla, İslam ülkelerinin bilgi ekonomilerine doğru olan dönüşümü ve son dönemde dünya çapında sıklıkla görülen ekonomik belirsizlikler de göz önüne alınarak, gerek ülkelerin içinde gerekse ülkeler arası daha etkin ve tutarlı politikalara ve uygulamalara ihtiyaç vardır.

3. İslam ülkeleri arasında mesleki ve teknik eğitim alanında iş birliğinin ve yardımlaşmanın sağlanması amacıyla İslam Ülkeleri İstatistik, Ekonomik ve Sosyal Araştırma ve Eğitim Merkezi (SESRIC) tarafından tasarlanıp İslam Ülkeleri Ekonomik ve Ticari İşbirliği Daimi Komitesi (ISEDAK)'nin 24. oturumuna teklif edilen ve üye ülkeler tarafından kabul edilen İslam Ülkeleri Mesleki Eğitim ve Öğretim Programı'na, İslam ülkelerinin ilgili kuruluşlarının aktif katılımları gerekmektedir.

4. İslam ülkelerinde mesleki ve teknik eğitim alanındaki kazanım ve birikimlerden karşılıklı olarak istifade sürecinin hızlandırılması için; İslam Konferansı Örgütü'nün Bangladeş, Malezya, Nijer ve Uganda'da kurduğu ve halen eğitim faaliyetlerini devam ettiren üniversiteler ile İslam ülkelerindeki resmi ve özel üniversiteler mesleki ve teknik eğitim kuruluşları arasında iş birliği kurulması, öğretim elemanı ve öğrenci değişimi temin edilerek AB

çerçevesinde işlemekte olan ERASMUS benzeri programların geliştirilmesi,
İslam
ülkelerindeki müşterek
eğitim
fonlarının sayılarının ve kapasitelerinin artırılması, başarılı öğrencilere burs ve diğer
eğitim
imkânları sağlanması gerekmektedir.

5. Küresel ekonomiler gerçeğinde mesleki ve teknik eğitim ve öğretimin ortak sorunları olan "müfredat geliştirme", "okul sistemlerini planlama ve yönetme", "akreditasyon" vb. konularda uzun vadeli insani kalkınma stratejileri geliştirmesi ve uygulamak amacıyla kalıcı çalışma grupları ve/veya görev güçlerinin oluşturulması son derece önemlidir.

6. Kalkınmakta olan birçok İslam ülkesinin ortak sorunu olan insani kalkınmada ilerlemeyi sağlamak ve dünyanın bu alanda önde gelen ülkeleri olmak için
eğitim
politikalarının bütüncül ve bütünleşik bir yapıya büründürülmesi ve uygulamalarda çok taraflılık sağlanarak ilgili yapı ve süreçlerin dönüştürülmesi gereklidir.

7. Meslek eğitimi ve kursları özendirilmeli, cinsiyet ayrımı yapılmaksızın herkesin meslek eğitimine ulaşması için güçlü altyapılar oluşturulmalıdır.

8. Mesleki ve teknik eğitim ile ilgili olarak bu alanda yol almış bulunan Batılı ülkelerin deneyimlerinden azami düzeyde yararlanma yoluna gidilmelidir.

9. Mesleki ve teknik eğitimin geliştirilmesi için hükümetler, işverenler, iş dernekleri, odalar, meslek örgütleri, üniversiteler, sendikalar, kamu ve özel kurumlar arasında iş birliği ve eş güdümün sağlanması gerekmektedir.

10. İslam ülkelerindeki müşterek mesleki ve teknik eğitim fonlarının sayıları ve kapasiteleri artırılmalı, bunlar vasıtasıyla eğitim
e mesleki ve teknik imkanlar sağlanmalıdır.

11. "Herkes üniversite mezunu olmalı" anlayışının yerini, "herkes meslek sahibi olmalı" anlayışının alması ve bu anlayışın yaygınlaştırılması için rehberlik faaliyetlerine ağırlık verilmesi gerekmektedir.

12. İslam ülkelerinde kalite ödüllendirme sistemi kurulmalıdır.

13. Mesleki ve teknik eğitim in gelişmişliği ile küresel rekabet edebilme gücü doğru orantılıdır.
İslam
ülkelerindeki genel
eğitim
içinde mesleki ve teknik
eğitim

oranının artırılması için hükümetler programlarına gerekli çalışmaları içeren hedefler koymalıdır.

14. İslam ülkelerinde, ülke kalkınma programına bağlı ekonomi politikası ve bu politikaya bağlı olarak mesleki ve teknik eğitim stratejisinin aşağıdan yukarı veya yukarıdan aşağıya bütünlük içerisinde planlanması, uygulanacak politikayı amaca taşıyacaktır.

15. İslam ülkelerinde araştırma - geliştirme, yetenek ihtiyaç analizi, mesleki yeterlilik standartları karşılaştırılarak "Mesleki Yeterlilik Standartları"nın tanınırlığı sağlanmalıdır.

16. İslam ülkeleri arasında ortak akreditasyon kurumu oluşturulmalıdır.

17. İslam ülkelerindeki bankalar, mesleki ve teknik eğitim konusundaki projelere finansal destek sağlamalıdır.

18. "İslam Ülkeleri Mesleki ve Teknik Eğitim Platformu" acilen oluşturulmalı ve bu platformun iletişim ağı belirli dillerde yayın yapacak şekilde (internet portalı) ivedilikle hayata geçirilmelidir.

19. İslam Konferansı Örgütü ve ekonomik gelişimde daha önde olan İslam ülkeleri bu alanda teknik ve finansal desteğe ihtiyacı olan Somali gibi İslam ülkeleri ne kaynak sağlamalıdır.

20. Sosyal dönüşüm ve ekonomik iyileşme bakımından "insan kaynakları" gelişimi anahtar rol oynamaktadır. Mesleki ve teknik eğitim özellikle genç nüfusun yoğun olduğu gelişmekte olan ülkelerde insan kaynakları gelişiminin en önemli tamamlayıcısıdır. Genç enerjilerin kişisel ve halk yararına kanalize edilmeleri için teknik ve mesleki eğitim yoluyla güçlendirilmeleri yararlı olacaktır.

21. İslam ülkeleri eğitim ve öğretim konusunda farklı seviyelere sahiptirler; bu yüzden mesleki ve teknik eğitim alanında karşılıklı faydalar için daha büyük iş birliğine ilk somut adımı atmak için İslam Ülkelerinde Mesleki ve Teknik Eğitim Kongresi önemli bir fırsattır.